

**Arolygiad o Bractis
Deintyddol Cyffredinol
(Lle rhoddwyd rhybudd)
Bwrdd Iechyd Addysgu
Powys, Practis Deintyddol
y Trallwng (IDH)**

22 Ebrill 2015

Gellir darparu'r cyhoeddiad hwn a gwybodaeth arall gan AGIC mewn fformatau neu ieithoedd eraill ar gais. Bydd oediad byr am fod ieithoedd a fformatau eraill yn cael eu cynhyrchu ar gais i ddiwallu anghenion unigol. Cysylltwch â ni am gymorth.

Pan gânt eu cyhoeddi, bydd copïau o'r holl adroddiadau ar gael ar ein gwefan neu drwy gysylltu â ni:

Yn ysgrifenedig:

**Y Rheolwr Cyfathrebu
Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru
Llywodraeth Cymru
Parc Busnes Rhyd-y-car
Merthyr Tudful
CF48 1UZ**

Neu drwy

Ffôn: 0300 062 8163
E-bost: hiw@wales.gsi.gov.uk
Ffacs: 0300 062 8387
Gwefan: www.hiw.org.uk

Cynnwys

1.	Cyflwyniad.....	2
2.	Methodoleg	2
3.	Cyd-destun.....	4
4.	Crynodeb	5
5.	Canfyddiadau	6
	Profiad y Claf.....	6
	Cyflenwi Safonau Iechyd a Gofal	8
	Rheolaeth ac Arweinyddiaeth.....	11
	Ansawdd yr Amgylchedd.....	14
6.	Y Camau Nesaf.....	16
	Atodiad A.....	17

1. Cyflwyniad

Cwblhaodd Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC) arolygiad lle rhoddyd rhybudd o Bractis Deintyddol y Trallwng yn 22 Severn Street, y Trallwng, Powys, SY21 7AD, yn yr ardal a wasanaethir gan Fwrdd Iechyd Addysgu Powys, ar 22 Ebrill 2015.

Ystyriwyd ac adolygwyd y meysydd canlynol yn ystod yr arolygiad:

- Profiad y claf
- Cyflenwi Safonau Iechyd a Gofal
- Rheolaeth ac arweinyddiaeth
- Ansawdd yr amgylchedd

2. Methodoleg

Mae arolygiadau AGIC o bractisau deintyddol cyffredinol yn ceisio canfod pa mor dda mae practisau yn bodloni'r Safonau Iechyd a Gofal.¹ Bydd unrhyw ddeintydd sy'n gweithio yn y practis sydd wedi'i gofrestru ag AGIC i ddarparu deintyddiaeth breifat hefyd yn agored i ddarpariaethau Rheoliadau Deintyddiaeth Breifat (Cymru) 2008² a Rheoliadau Deintyddiaeth Breifat (Cymru) (Diwygio) 2011.³ Lle bo'n briodol, rydym yn ystyried sut mae'r practis yn bodloni'r rheoliadau hyn, yn ogystal ag unrhyw safonau a chanllawiau proffesiynol eraill.

Adolygwyd dogfennau a gwybodaeth o nifer o ffynonellau yn ystod yr arolygiad, gan gynnwys:

- Gwybodaeth a gedwir gan AGIC
- Cyfweiliadau gyda staff gan gynnwys deintyddion a staff gweinyddol
- Sgyrsiau gyda staff nyrsio

---

¹ <http://www.wales.nhs.uk/governance-emanual/safonau-ar-gyfer-gwasanaethau-iechyd-cym>

² <http://www.legislation.gov.uk/cy/wsi/2008/1976/contents/made>

³ <http://www.legislation.gov.uk/cy/wsi/2011/2686/contents/made>

- Archwilio sampl o gofnodion deintyddol cleifion
- Archwilio polisïau a gweithdrefnau'r practis
- Archwilio'r offer a'r safle
- Gwybodaeth yn nhaflen wybodaeth y practis ac ar ei wefan (pan fo hynny'n berthnasol)
- Holiaduron cleifion AGIC

Ar ddiwedd pob arolygiad, rydym yn darparu trosolwg o'n prif ganfyddiadau i gynrychiolwyr y practis deintyddol er mwyn sicrhau eu bod yn derbyn adborth priodol.

Caiff y practis deintyddol a'r bwrdd iechyd eu hysbysu o unrhyw bryderon brys a allai godi o arolygiadau deintyddol drwy gyfrwng llythyr gweithredu ar unwaith. Bydd manylion canfyddiadau o'r math hwn, ynghyd ag unrhyw argymhellion eraill, yn Atodiad A yr adroddiad arolygu.

Mae arolygiadau deintyddol yn cynnig cipolwg o'r modd y gweithredwyd safonau yn y practis yr ymwelwyd ag ef ar ddiwrnod yr arolygiad.

3. Cyd-destun

Mae Practis Deintyddol y Trallwng yn darparu gwasanaethau i gleifion yn ardal y Trallwng ym Mhowys. Mae'r practis yn rhan o'r gwasanaethau deintyddol a ddarperir yn yr ardal ddaearyddol a adwaenir fel Bwrdd Iechyd Addysgu Powys. Bellach, mae'r practis o dan berchenogaeth Integrated Dental Holdings Limited (IDH), a gymerodd yr awenau yn gynnar yn 2014. Mae IDH yn berchen ar nifer fawr o bractisau deintyddol ar draws y Deyrnas Unedig, a nifer o bractisau yn sir Powys yng Nghymru.

Mae Practis Deintyddol y Trallwng yn bractis cymysg sy'n darparu gwasanaethau deintyddol preifat a gwasanaethau deintyddol y GIG.

Mae'r practis yn cyflogi tîm o staff sy'n cynnwys naw deintydd ac un deintydd sylfaen (y cam olaf o'r hyfforddiant deintyddol), deg nyrs ddeintyddol, pedwar derbynnydd, a rheolwr practis.

Darperir amrywiaeth o wasanaethau. Mae'r rhain yn cynnwys:

- *Triniaeth ddeintyddol ataliol*
- *Cyngor a thriniaethau ar gyfer chwyrnu*
- *Cyngor a thriniaethau ar gyfer camweithrediad genol*
- *Corynau*
- *Pontydd*
- *Mewnblaniadau deintyddol*
- *Gwynnu dannedd*
- *Triniaeth orthodontig ar gyfer plant*

4. Crynodeb

Ystyriodd AGIC sut mae Practis Deintyddol y Trallwng yn bodloni'r safonau gofal a nodir yn Safonau Iechyd a Gofal Ebrill 2015.

Er bod Practis Deintyddol y Trallwng yn brysur iawn drwy'r dydd ar ddiwrnod ein harolygiad, canfuom fod y staff yn siarad â'r cleifion mewn ffordd barchus, ac roedd yn ymddangos eu bod yn rhoi digon o amser iddynt.

Canfuom nad oedd y practis wedi bod yn gyson o ran defnyddio systemau ar gyfer casglu adborth gan gleifion, ond roedd hyn wedi gwella wedi i ddatrysiadau IDH ar gyfer adborth cleifion gael eu cyflwyno.

Ar y cyfan, canfuom fod safonau iechyd a gofal yn cael eu cyrraedd. Fodd bynnag, roedd rhywfaint o le i wella mewn perthynas â chofnodion cleifion, ac o ran goruchwyliaeth gan y rheolwyr a'r cofnodion sy'n gysylltiedig â gofynion rheoleiddiol ymbelydredd ïoneiddio.

Gwnaethom ysgrifennu at y practis ar wahân, yn syth ar ôl yr arolygiad, oherwydd gwelsom nad oedd y cofnodion yn gyflawn ar gyfer hyfforddiant ymbelydredd i ddeintyddion a staff eraill sy'n chwarae rhan mewn cymryd radiograffau, ac roedd yn rhaid i ni gael sicrwydd ar unwaith bod hyn wedi'i ddatrys.

Fe'n hysbyswyd bod newidiadau ar y gweill i'r rheolwyr ar lefel y practis ac ar lefel ranbarthol. Gwelsom hefyd nad oedd systemau rheoli newydd (y rhai sy'n perthyn i IDH) wedi cael eu mabwysiadu na'u gweithredu'n llawn. Roedd llawer o ffeiliau, polisïau a gweithdrefnau'r rheolwyr yn anhrefnus, ac roedd gwybodaeth ar goll ac angen cael ei diweddarau.

Roedd yn destun pryder i ni weld nad oedd y wybodaeth am yswiriant indemnïad proffesiynol yn gyflawn ar gyfer pob deintydd, ac ar ôl yr arolygiad gwnaethom ohebu ar unwaith i gywiro hyn.

Roedd y practis yn lân, yn olau ac yn awyrog. Mae'r practis wedi'i leoli dros ddau lawr, gydag amrywiaeth o fannau aros, a chydag ystafelloedd triniaeth ar lefel y llawr daear yn ogystal â'r llawr cyntaf, ac felly mae'r practis yn addas ar gyfer pobl â phroblemau symudedd. Mae angen ailystyried pa mor hawdd ydyw i fynd i mewn i'r adeilad, yng ngoleuni'r gwelliannau eraill (arwyddion) y mae angen eu gwneud i'r tu allan o'r adeilad.

5. Canfyddiadau

Profiad y Claf

Er bod Practis Deintyddol y Trallwng yn brysur iawn drwy'r dydd ar ddiwrnod ein harolygiad, yn gyffredinol canfuom fod y staff yn siarad â'r cleifion mewn ffordd barchus, ac roedd yn ymddangos eu bod yn rhoi digon o amser iddynt.

Canfuom nad oedd y practis wedi bod yn gyson o ran defnyddio systemau ar gyfer casglu adborth gan gleifion, ond roedd hyn wedi gwella wedi i ddatrysiadau IDH ar gyfer adborth cleifion gael eu cyflwyno.

Gwnaethom gasglu adborth gan gleifion yn ystod yr arolygiad hwn drwy ofyn i staff y dderbynfa i ddosbarthu copiâu o'n holiadur a argraffwyd ymlaen llaw i gleifion a oedd yn mynychu apwyntiadau ar y diwrnod hwnnw. Gwnaethom dderbyn pump ymateb. Ar y cyfan, roedd yr ymatebion yn gadarnhaol, yn enwedig ynglŷn â ph'un a oedd tîm y practis yn groesawgar, ac ymatebodd pob un o'r pump o ymatebwyr eu bod yn teimlo'n gadarnhaol iawn, ac at hynny dywedodd dau ohonynt eu bod yn teimlo eu bod yn groesawgar "iawn".

Gwelsom rai atebion o arolwg cleifion blaenorol a gynhaliwyd gan y practis. Dyddiad hwn oedd 2010, ac nid oedd tystiolaeth o unrhyw waith dadansoddi arno, neu o unrhyw gamau gweithredu o ganlyniad i ganfyddiadau'r arolwg. Ni chynhaliwyd unrhyw arolygon eraill.

Gan fod IDH bellach wedi cymryd awenau'r practis, mae eu systemau ar gyfer ymgysylltu â chleifion a derbyn eu hadborth wedi cael eu cyflwyno yn y Trallwng. Gwelsom dystiolaeth bod cardiau ar gael i'r cleifion adael sylwadau, ac fe'n dangoswyd rhai a gwblhawyd. Gwelsom hefyd enghreifftiau o'r negeseuon testun ar ôl apwyntiadau y mae IDH yn eu hanfon at gleifion, yn ogystal â rhai ymatebion yn benodol am y practis a dderbyniwyd mewn ymateb i hyn. Gan fod y systemau canlynol ar gael, ni fyddwn yn gwneud argymhelliad ar gyfer gwella.

Yn ystod ein harolygiad, gwelsom lif rheolaidd a chyson o gleifion yn cyrraedd am eu hapwyntiadau ac yn ffonio ar y ffôn. Gwelsom eu bod yn cael eu trin â pharch yn gyson gan bob aelod o staff a siaradodd â nhw, ac ar un achlysur gwelsom glaf yn herio staff y dderbynfa, ond arhosodd yr aelod o staff yn ddigynnwrf ac yn ddymunol drwy'r sgwrs i gyd.

Roedd y walïau'n ffres ac yn olau yn y dderbynfa a'r manau aros, ond nid oedd llawer o wybodaeth hyrwyddo iechyd yn cael ei harddangos, ac roeddem yn teimlo y gellid gwella hyn. Gwnaethom awgrymu hyn i'r practis, a gwnaethant

gytuno i ystyried pethau defnyddiol i'w harddangos i'r cleifion eu darllen/edrych arnynt wrth iddynt aros.

Cyflenwi Safonau Iechyd a Gofal

Ar y cyfan, canfuom fod y safonau'n cael eu bodloni. Fodd bynnag, roedd rhywfaint o le i wella mewn perthynas â chofnodion cleifion, ac o ran goruchwyliaeth gan y rheolwyr a'r cofnodion sy'n gysylltiedig â gofynion rheoleiddiol ymbelydredd ìoneiddio.

Gwnaethom ysgrifennu at y practis ar wahân, yn syth ar ôl yr arolygiad, oherwydd gwelsom nad oedd y cofnodion yn gyflawn ar gyfer hyfforddiant ymbelydredd i ddeintyddion a staff eraill sy'n chwarae rhan mewn cymryd radiograffau, ac roedd yn rhaid i ni gael sicrwydd ar unwaith bod hyn wedi'i ddatrys. Mae rhagor o wybodaeth isod.

Mae gan Bractis Deintyddol y Trallwng naw deintydd, a chan ei fod yn bractis hyfforddi, mae hefyd yn cynorthwyo ac yn cyflogi un deintydd sydd yn ei flwyddyn olaf o hyfforddiant. Roedd nifer o ystafelloedd triniaeth i'r gweithwyr proffesiynol deintyddol hyn ar y ddau lawr, ac roedd nifer o ystafelloedd aros ar gyfer y nifer fawr o gleifion sy'n dod i mewn drwy'r dydd. Roedd nifer fawr o gofnodion cleifion i ni samplu yn ystod yr arolygiad hwn; fodd bynnag, roedd modd i ni edrych ar ddetholiad o gofnodion o bob deintydd.

Ar y cyfan, canfuom fod y cofnodion yn gynhwysfawr, ond gwnaethom nodi bod rhai anghysondebau a rhywfaint o le i wella o ran pa mor fanwl yr oedd y deintyddion yn cofnodi'r agweddau hynny ar hanes cymdeithasol claf sy'n gallu effeithio ar eu hiechyd deintyddol. Canfuom hefyd nad oedd yr holl gofnodion yn nodi'n glir p'un a wnaed sgrinio canser, ac os oedd hyn wedi'i wneud, p'un a oedd y claf wedi cael esboniad ohono.

Yr hyn sydd angen ei wella

Dylai'r deintyddion sicrhau eu bod yn gwneud cofnod o'r holl sgrinio ac o unrhyw ganfyddiadau a nodir o ganlyniad i hyn.

Gwnaethom edrych ar sut mae'r practis a'r deintyddion unigol yn ymdrin â'r dyletswyddau a'r gofynion a nodir yn y ddeddfwriaeth berthnasol ynglŷn â sicrhau diogelwch mewn perthynas â defnyddio offer radiograffig a chymryd sganiau pelydr-X. Canfuom fod diffyg cyffredinol o ran goruchwyliaeth gan reolwyr er mwyn sicrhau bod yr holl ddogfennau a'r hyfforddiant angenrheidiol ar waith ar gyfer defnyddio offer radiograffig. Roedd ffeil yn cynnwys yr holl bolisiau a gweithdrefnau perthnasol, ond roedd hon yn anhrefnus ac roedd angen diweddarau rhai rhannau (er enghraifft, roedd y cynllun wrth gefn a rhai polisïau eraill yn dyddio yn ôl i 2008/09). O fewn y ffeil amddiffyn rhag ymbelydredd, roedd rhywfaint o wybodaeth ar goll; er enghraifft, nid oedd y wybodaeth ynglŷn â'r manau a reolir yn yr ystafelloedd triniaeth ddeintyddol yn

gyflawn. Yn yr ystafelloedd triniaeth eu hunain, roedd y Rheolau Lleol wedi eu harddangos.⁴

Roedd y cofnodion yn dangos mai 2011 oedd y tro diwethaf bod yna wedi bod archwiliad o ansawdd delweddau pelydr-X, ond dylai hyn gael ei wneud bob blwyddyn. Gwnaethom drafod hyn â'r deintyddion a oedd yn bresennol ar gyfer ein sesiwn adborth ar ddiwedd ein harolygiad, ac fe'u hysbyswyd bod angen gwneud hyn.

Yr hyn sydd angen ei wella

Dylid cynnal archwiliad blynyddol o ansawdd delweddau pelydr-X.

Yn ystod ein harolygiad, gofynnem i weld tystiolaeth yn dangos bod gan yr holl ddeintyddion a gweithwyr proffesiynol sy'n cymryd radiograffau yn y practis hyfforddiant perthnasol a chyfredol. Nid oedd gan reolwr y practis gofnodion cyflawn ar gyfer yr holl staff, ac felly ni ddangosodd y dystiolaeth hon i ni, ac ni roddodd unrhyw sicrwydd i ni bod cydymffurfiaeth â'r gofyniad gorfodol hwn am hyfforddiant (o dan Reoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Datguddio Meddygol) 2000). Roedd hyn yn ddigon o destun pryder i ni ein bod wedi gohebu ar wahân â Phractis Deintyddol y Trallwng IDH, ac o ganlyniad, mae'r ymarferwyr sydd â hyfforddiant a ddaeth i ben bellach wedi cwblhau hyfforddiant addas neu wedi cael eu hatal rhag cymryd radiograffau nes iddynt gael hyfforddiant. Dangoswyd tystiolaeth i AGIC hefyd, ac mae hyn wedi rhoi sicrwydd i ni bod hyn wedi'i wneud.

Yr hyn sydd angen ei wella

Yn y dyfodol, rhaid i IDH sicrhau bod y practis yn cadw cofnodion staff manwl gywir a chyfredol yn cynnwys yr holl wybodaeth angenrheidiol a'r tystysgrifau hyfforddiant gorfodol.

Ers i IDH gymryd awenau'r practis, mae'r gwaith o ddadheintio offer yn cael ei wneud mewn ystafell ddadheintio ganolog a leolir ar lawr gyntaf yr adeilad. Fe'n dangoswyd yr ystafell hon, a gwelsom rannau o'r broses, ac yn ogystal â hynny rhoddwyd esboniad i ni o'r gweithdrefnau yn yr ystafell a'r ffyrdd y'i defnyddir. Roeddem yn fodlon ar yr hyn a welsom. Roedd yn ymddangos bod proses glir ar waith i sicrhau bod offer brwnt yn cael ei gadw i ffwrdd o offer glân, ac roedd cofnodion yn ymwneud ag offer yn yr ystafell ar gael hefyd, ac yn gyfredol.

---

⁴ Rheolau lleol: mae hyn yn cyfeirio at set o gyfarwyddiadau allweddol ar gyfer gweithio; mae'r rhain yn ofynnol ac mae'n rhaid eu dilyn er mwyn sicrhau bod cysylltiad staff yn cael ei gyfyngu.

Dyweddod rhai o'r deintyddion wrthym nad oedd y profiad o ddefnyddio un ystafell ddadheintio ganolog wedi bod yn gwbl gadarnhaol. Gynt, gwnaed gwaith dadheintio yn yr ystafelloedd triniaeth, ac felly roedd deintyddion a nyrsys deintyddol yn gweithio ochr yn ochr drwy sesiynau'r clinig. Ers i'r ystafell ganolog gael ei chreu, roedd nyrsys deintyddol bellach yn gorfod gadael y deintyddion a'r claf am gyfnod wrth iddynt gwblhau'r dasg hanfodol hon. Am ddau ddiwrnod bob wythnos, cynhelir clinigau orthodontig pediatrig yn y practis, a dywedodd y deintydd hwn wrthym ei fod yn teimlo y dylai'r nyrs ddeintyddol fod yn bresennol bob amser ar yr adegau hyn, er mwyn bod yn warchodwr ac er mwyn rhoi cymorth clinigol.

Yr hyn sydd angen ei wella

Dylai IDH gynnal asesiad risg yn ymwneud â rhedeg clinigau orthodontig pediatrig tra nad oes nyrs ddeintyddol yn bresennol, er mwyn penderfynu a oes angen cymorth ychwanegol gan nyrs ddeintyddol ar yr adegau hyn.

Er bod y cofnodion a welsom ynglŷn â gwaith cynnal a chadw ar amryw ddarnau o gyfarpar yn gyfredol ac yn drefnus, gwnaethom nodi nad oedd system ar waith i gynnal gwiriad sylfaenol dyddiol ar y cywasgydd. Gwnaethom awgrymu y dylai'r practis roi hyn ar waith, a gwnaethant gytuno i wneud hyn.

Gwelsom fod gan yr holl staff hyfforddiant cymorth cyntaf a dadebru cyfredol, roedd y swyddogion cymorth cyntaf enwebedig wedi eu nodi'n glir, roedd yr holl feddyginiaeth a ddefnyddir mewn achosion brys wedi'i storio'n ddiogel, ac roedd systemau i sicrhau y byddai'r feddyginiaeth yn cael ei newid cyn i'w dyddiad ddod i ben.

Roedd gwybodaeth am gwynion wedi'i harddangos ar yr hysbysfwrdd yn y brif dderbynfa, ond roedd hon mewn print mân ac nid oedd yn rhoi manylion llawn y weithdrefn y dylid ei dilyn pe bai rhywun am wneud cwyn. Gwnaethom hefyd gynghori'r practis y dylid cael gweithdrefn sydd ychydig yn wahanol, yn dibynnu ar p'un a yw'r claf yn cwyno am driniaeth y GIG neu driniaeth breifat, ac y dylid hefyd cynnwys manylion AGIC a'r Ombwdsmon.

Yr hyn sydd angen ei wella

Rhaid i IDH lunio polisi a gweithdrefn gwyno sy'n cydymffurfio â'r polisi corfforaethol ond sy'n benodol i bractis y Trallwng ac yn addas ar gyfer cleifion o Gymru, ac sy'n dangos gwybodaeth ar wahân am y gweithdrefnau ar gyfer cwyno am driniaeth breifat a thriniaeth ar y GIG.

Rheolaeth ac Arweinyddiaeth

Fe'n hysbyswyd bod newidiadau ar y gweill i'r rheolwyr ar lefel y practis ac ar lefel ranbarthol. Gwelsom hefyd nad oedd systemau rheoli newydd (y rhai sy'n perthyn i IDH) wedi cael eu mabwysiadu na'u gweithredu'n llawn. Roedd llawer o ffeiliau, polisïau a gweithdrefnau'r rheolwyr yn anhrefnus, ac roedd gwybodaeth ar goll ac angen cael ei diweddarau.

Roedd yn destun pryder i ni weld nad oedd y wybodaeth am yswiriant indemniad proffesiynol yn gyflawn ar gyfer pob deintydd, ac ar ôl yr arolygiad gwnaethom ohebu ar unwaith i gywiro hyn. Mae rhagor o wybodaeth isod.

Prynwyd y practis gan IDH yn y flwyddyn cyn ein harolygiad. Er gwaetha'r cyfnod amser hwn, roedd sawl maes lle nad oedd rhai systemau newydd penodol wedi cael eu gweithredu, a lle roedd hen bolisïau (cyn i IDH ddod i berchenogion) yn dal i fod yr unig rai a ddefnyddid.

Yr hyn sydd angen ei wella

Rhaid i IDH adolygu holl bolisïau'r practis er mwyn sicrhau eu bod yn cael eu diweddarau a'u bod yn benodol i'r practis. Rhaid i'r holl staff fod yn ymwybodol o le i ddod o hyd iddynt, a rhaid i IDH roi cyfle iddynt ddeall cynnwys polisïau sy'n arbennig o berthnasol i'w maes gwaith.

Roedd yn nodedig, yn ystod ein harolygiad, bod rheolwr y practis wedi ein hysbysu ei fod wedi cael swydd rhywle arall, ac y byddai'n gadael cyn hir. Nid oedd gan y staff unrhyw wybodaeth ynglŷn â phwy fyddai'n llenwi ei swydd unwaith iddo fynd, ac fe'n hysbyswyd hefyd y byddai'r rheolwr ardal sy'n ymdrin â'r practis yn newid, gan arwain at fwy o ansicrwydd fyth ynglŷn â llywodraethu a chyfrifoldebau o ddydd i ddydd.

Yr hyn sydd angen ei wella

Dylai IDH sicrhau bod staff y practis yn ymwybodol o linellau atebolrwydd, ac o staff allweddol IDH sydd ar gael bob amser i roi cymorth ac arweiniad, ac i wneud penderfyniadau.

Gwnaethom edrych ar sampl o gofnodion staff; roedd cymysgedd o gofnodion papur a chofnodion electronig ar gael, ond nid oedd modd i ni weld unrhyw gofnodion staff cyflawn er gwaethaf y cyfuniad o fathau o gofnodion a dulliau storio. Nid oedd yn ymddangos bod rheolwr y practis yn deall yn glir pa gofnodion y dylai fod yn eu cadw, ac o'r hyn y byddai IDH yn parhau i fod yn gyfrifol amdano ar lefel gorfforaethol. Un enghraifft o hyn yn cael effaith

negyddol oedd nad oedd gan reolwr y practis gopiâu o yswiriant indemniad proffesiynol cyfredol ar gael ar gyfer pob deintydd, ac nid oedd yn gallu dod o hyd i'r rhain ar system electronig IDH ychwaith. Roedd y bwch hwn yn ddigon o destun pryder i ni ein bod wedi ysgrifennu ar wahân drwy ein proses sicrwydd ar unwaith, a gwnaethom ofyn i'r practis ddod o hyd i'r tystysgrifau yswiriant ac anfon copiâu atom. Rydym yn gallu cadarnhau bod hyn wedi'i wneud a bod y mater wedi cael ei ddatrys.

Gwnaethom drafod faint o gymorth a roddwyd i'r practis, er mwyn eu helpu i drosglwyddo o berchenogaeth breifat i berchenogaeth gorfforaethol, ond fe'n hysbyswyd nad oedd hyn wedi bod yn gyson. Mae'r bwch hwn a welsom yn y wybodaeth yn dangos y dylai IDH ystyried cynnig rhagor o gymorth yn awr er mwyn sicrhau bod yr holl systemau rheoli corfforaethol sydd eu hangen yn cael eu hintegreiddio'n llawn i strwythurau dyddiol Practis Deintyddol y Trallwng.

Yr hyn sydd angen ei wella

Dylai IDH sicrhau bod rheolwr y practis yn ymwybodol o'i gyfrifoldebau, a'i fod yn gallu cynnal yr holl gofnodion y mae'n rhaid eu cadw a'u diweddarau'n lleol.

Gwelsom rai cofnodion o gyfarfodydd staff, ond yn flaenorol nid oedd y rhain yn cael eu cynnal yn rheolaidd, ac nid oedd y cofnodion yn ddigon cynhwysfawr i ddangos tystiolaeth glir bod dysgu a datblygu o ganlyniad i ymgasglu fel tîm.

Yr hyn sydd angen ei wella

Rhaid cynnal cyfarfodydd staff yn rheolaidd, a rhaid iddynt gael eu cofnodi'n ddigon manwl fel bod y pwyntiau dysgu a'r penderfyniadau a wneir ynddynt yn cael eu cofnodi'n fanwl gywir.

Ar adeg ein harolygiad, dywedodd rheolwr y practis nad oedd system ar waith ar gyfer arfarniadau blynyddol, a'i fod yn ymwybodol bod gan IDH system ar gyfer hyn a fyddai'n cael ei gweithredu'n fuan.

Yr hyn sydd angen ei wella

Rhaid i IDH sicrhau bod system ar gyfer arfarniadau blynyddol yn y practis yn cael ei gweithredu a'i chynnal.

Gwnaethom drafod y gofynion ynglŷn â sicrhau bod gan ddeintyddion dystysgrifau gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd â dyddiad o fewn y tair blynedd diwethaf, yn unol â'r rheoliadau ar gyfer deintyddiaeth breifat. Cafwyd rhywfaint o ddryswch ynghylch y mater hwn, ac roedd rheolwr y practis o'r farn bod angen diweddarau tystysgrifau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd bob blwyddyn. Cyn ein harolygiad, roedd rheolwr y practis wedi nodi nad oedd holl

dystysgrifau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd ar waith, ac esboniodd inni ei fod wrthi'n cael gwiriadau newydd ar gyfer pob aelod o staff gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd. Gwnaethom egluro'r gofynion, a chytunodd rheolwr y practis i sicrhau bod yr holl wiriadau gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd yn cael eu diweddarau ar yr adeg hon, a chytunodd i gydymffurfio â'r amserlenni ar gyfer eu diweddarau yn y dyfodol. Gwnaethom dynnu sylw at y ffaith nad yw'n orfodol i staff y practis gael gwiriadau gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd; fodd bynnag, mae'n ofynnol bod y deintydd sy'n cyflogi yn ymgymryd â gwiriadau i sicrhau addasrwydd staff ar gyfer cyflogaeth.

Yr hyn sydd angen ei wella

Gan gyfeirio at y drafodaeth uchod, rhaid i IDH gyflwyno gwybodaeth i AGIC am statws gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd ar y staff ym Mhractis Deintyddol y Trallwng.

O ystyried nifer yr argymhellion a nodwyd yn ystod yr arolygiad hwn, dylid rhoi ystyriaeth i sicrhau bod trefniadau mwy effeithiol a rhagweithiol ar waith yn y practis ar gyfer monitro cydymffurfiad â'r rheoliadau a'r safonau perthnasol. Er na wnaed unrhyw argymhelliad penodol yn hyn o beth, disgwylir y bydd tystiolaeth o welliant amlwg yn y cyswllt hwn ar adeg yr arolygiad nesaf.

Ansawdd yr Amgylchedd

Roedd y practis yn lân, yn olau ac yn awyrog. Mae'r practis wedi'i leoli dros ddau lawr, gydag amrywiaeth o fannau aros, a chydag ystafelloedd triniaeth ar lefel y llawr daear yn ogystal â'r llawr cyntaf, ac felly mae'r practis yn addas ar gyfer pobl â phroblemau symudedd. Mae angen ailystyried pa mor hawdd ydyw i fynd i mewn i'r adeilad, yng ngoleuni'r gwelliannau eraill (arwyddion) y mae angen eu gwneud i'r tu allan o'r adeilad.

Mae Practis Deintyddol y Trallwng IDH yn cael ei redeg o dŷ tref mawr wedi ei addasu yng nghanol y Trallwng. Ar adeg ein harolygiad, yr unig arwyddion a oedd y tu allan i'r adeilad oedd un nodyn A4 a oedd wedi'i lamineiddio ar bapur gwyn. Nid oedd unrhywbeth i ddangos mai practis IDH oedd hwn, ac nid oedd y nodyn dros dro hwn yn dangos yn glir mai practis deintyddol oedd yr adeilad, oni bai eich bod yn mynd yn agos ato.

Roedd IDH wedi cymryd awenau Practis Deintyddol y Trallwng ryw 14 o fisoedd cyn inni gynnal ein harolygiad. Yn ystod y cyfnod hwn, dywedodd y staff wrthym fod rhywfaint o waith cynnal a chadw wedi'i wneud. Fodd bynnag, tra bod hyn yn cael ei wneud, cafodd pob arwydd y tu allan i'r practis ei dynnu i lawr, ac roedd y staff wedi bod yn aros am yr arwyddion newydd â logo IDH arnynt i fynd y tu mewn i'r practis. Roedd rhestr o brisiau wedi'i harddangos y tu mewn i'r dderbynfa, ond nid oedd enwau'r ymarferwyr deintyddol a weithiai yn y practis wedi eu harddangos unrhywle.

Yr hyn sydd angen ei wella

Dylai IDH osod arwyddion priodol ar unwaith y tu allan i'r adeilad, a sicrhau bod enwau'r deintyddion a'u rhifau cofrestru ar gyfer y Cyngor Deintyddol Cyffredinol wedi eu harddangos hefyd.

Ceir mynediad at yr adeilad ei hun drwy fynd i lawr stryd gefn ac i mewn drwy ddrws ar yr ochr. Roedd y drws yn cael ei gadw ar gau, ac nid oeddem yn teimlo'n hyderus y byddai'r fynedfa hon yn hygyrch i bobl sy'n defnyddio cadair olwyn, ond fe'n hysbyswyd nad oedd hyn erioed wedi bod yn broblem o'r blaen. Byddem yn annog IDH i ailystyried p'un a ellid gwneud y fynedfa'n fwy hygyrch, a byddai cynnal asesiad risg yn fodd cadarnhaol o ddechrau hyn.

Yr hyn sydd angen ei wella

Cynnal asesiad risg o ba mor addas a hygyrch yw'r brif fynedfa ar gyfer defnyddwyr cadair olwyn, er mwyn penderfynu pa welliannau y gellid eu gwneud.

Roedd yr adeilad yn olau ac yn awyrog y tu mewn, ac fe'n hysbyswyd bod llawr newydd wedi'i osod drwy'r adeilad i gyd yn ddiweddar, a bod yr holl fannau ynddo wedi cael eu hailbaentio. Roedd pob ystafell driniaeth i'w gweld yn lân a thaclus; roedd gan rai ystafelloedd osodion a ffitiadau a oedd yn amlwg yn fwy newydd na'r rhai yn yr ystafelloedd eraill, ond roedd y safon gyffredinol yn dda yn hyn o beth. Gwnaethom nodi nad oedd y llawr mewn rhai o'r ystafelloedd triniaeth yn cyrraedd lefel y bordiau wal, ond nid oedd hyn yn wir mewn ystafelloedd eraill. Gwnaethom drafod hyn â'r practis, a gwnaethom eu cynghori y dylid ailddarllen y canllawiau ar gyfer gorchuddio'r lloriau i weld a ydynt yn cydymffurfio ag arferion gorau ai peidio.

6. Y Camau Nesaf

Mae'r arolygiad hwn wedi arwain at yr angen i'r practis deintyddol gwblhau cynllun gwella o ran Cyflawni Safonau Iechyd a Gofal, Rheolaeth ac Arweinyddiaeth, ac Ansawdd yr Amgylchedd. Gellir gweld y manylion hyn yn Atodiad A yr adroddiad hwn.

Dylai'r cynllun gwella nodi'n glir pryd a sut y bydd Practis Deintyddol y Trallwng yn mynd i'r afael â'r canfyddiadau a nodwyd yn y practis, gan gynnwys amserlenni ar gyfer hynny.

Caiff y cynllun gwella, unwaith y caiff ei gytuno, ei gyhoeddi ar wefan AGIC, a bydd yn cael ei werthuso yn rhan o'r broses arolygu ddeintyddol barhaus.

Atodiad A

Practis Deintyddol Cyffredinol: Cynllun Gwella

Practis: Practis Deintyddol y Trallwng

Dyddiad yr arolygiad: 22 Ebrill 2015

Rhif y dudalen	Yr hyn sydd angen ei wella	Cam gweithredu'r practis	Swyddog cyfrifol	Amserlen
	Cyflenwi Safonau lechyd a Gofal			
8.	<i>Dylai'r deintyddion sicrhau eu bod yn gwneud cofnod o'r holl sgrinio ac o unrhyw ganfyddiadau a nodir o ganlyniad i hyn. (Safonau lechyd a Gofal 3.3, 3.5 a 4.2)</i>			
9.	<i>Dylid cyflwyno archwiliad blynyddol o ansawdd delweddu radiograffig. (Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Datguddio Meddygol) 2000)</i>			

Rhif y dudalen	Yr hyn sydd angen ei wella	Cam gweithredu'r practis	Swyddog cyfrifol	Amserlen
9.	<i>Yn y dyfodol, rhaid i IDH sicrhau bod rheolwr y practis yn cadw cofnodion staff manwl gywir a chyfredol sy'n cynnwys yr holl wybodaeth angenrheidiol a'r tystysgrifau hyfforddiant gorfodol. (Safon lechyd a Gofal 7.1)</i>			
9.	<i>Dylai IDH gynnal asesiad risg yn ymwneud â rhedeg clinigau orthodontig pediatriig tra nad oes nyrs ddeintyddol yn bresennol, er mwyn penderfynu a oes angen cymorth ychwanegol gan nyrs ddeintyddol ar yr adegau hyn. (Safon lechyd a Gofal 2.7)</i>			
10.	<i>Rhaid i IDH lunio polisi a gweithdrefn gwyno sy'n cydymffurfio â'r polisi corfforaethol ond sy'n benodol i bractis y Trallwng ac yn addas ar gyfer cleifion o Gymru, ac sy'n dangos gwybodaeth ar wahân am y gweithdrefnau ar gyfer</i>			

Rhif y dudalen	Yr hyn sydd angen ei wella	Cam gweithredu'r practis	Swyddog cyfrifol	Amserlen
	<i>cwyno am driniaeth breifat a thriniaeth ar y GIG.</i>			
Rheolaeth ac Arweinyddiaeth				
11.	<i>Rhaid i IDH adolygu holl bolisiau'r practis er mwyn sicrhau eu bod yn cael eu diweddarau a'u bod yn benodol i'r practis. Rhaid i'r holl staff fod yn ymwybodol o le i ddod o hyd iddynt, a rhaid i IDH roi cyfle iddynt ddeall cynnwys polisiau sy'n arbennig o berthnasol i'w maes gwaith. (Safon lechyd a Gofal 3.3)</i>			
11.	<i>Dylai IDH sicrhau bod staff y practis yn ymwybodol o linellau atebolrwydd, ac o staff allweddol IDH sydd ar gael bob amser i roi cymorth ac arweiniad, ac i wneud penderfyniadau. (Safon lechyd a Gofal 3.3)</i>			

Rhif y dudalen	Yr hyn sydd angen ei wella	Cam gweithredu'r practis	Swyddog cyfrifol	Amserlen
12.	<i>Rhaid i IDH sicrhau bod rheolwr y practis yn ymwybodol o'i gyfrifoldebau a'i fod yn gallu cynnal yr holl gofnodion y mae'n rhaid eu cadw a'u diweddarau'n lleol. (Safon lechyd a Gofal 7.1)</i>			
12.	<i>Rhaid cynnal cyfarfodydd staff yn rheolaidd, a rhaid iddynt gael eu cofnodi'n ddigon manwl fel bod y pwyntiau dysgu a'r penderfyniadau a wneir ynddynt yn cael eu cofnodi'n fanwl gywir. (Safon lechyd a Gofal 7.1)</i>			
12.	<i>Rhaid i IDH sicrhau bod system ar gyfer arfarniadau blynyddol yn y practis yn cael ei gweithredu a'i chynnal. (Safon lechyd a Gofal 7.1)</i>			
12.	<i>Gan gyfeirio at y drafodaeth uchod, rhaid i IDH gyflwyno gwybodaeth i AGIC am</i>			

Rhif y dudalen	Yr hyn sydd angen ei wella	Cam gweithredu'r practis	Swyddog cyfrifol	Amserlen
	<i>statws gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd ar y staff ym Mhractis Deintyddol y Trallwng. (Safon lechyd a Gofal 7.1, Rheoliadau Deintyddiaeth Breifat 2008)</i>			
Ansawdd yr Amgylchedd				
14.	<i>Dylai IDH osod arwyddion priodol ar unwaith y tu allan i'r adeilad, a sicrhau bod enwau'r deintyddion a'u rhifau cofrestru ar gyfer y Cyngor Deintyddol Cyffredinol wedi eu harddangos hefyd. (Safonau lechyd a Gofal 2.1, 3.2 a 6.2)</i>			
14.	<i>Cynnal asesiad risg o ba mor addas a hygyrch yw'r brif fynedfa ar gyfer defnyddwyr cadair olwyn, er mwyn penderfynu pa welliannau y gellid eu gwneud. (Safon lechyd a Gofal 2.1)</i>			

Cynrychiolydd y practis:

Enw (llythrennau bras): .....

Teitl: .....

Dyddiad: .....